

Τα φακελώματα και οι περιορισμοί την περίοδο του Α' παγκοσμίου πολέμου, η έκρηξη βίας εναντίων τους στο Καλγκούρλι της δυτικής Αυστραλίας, το 1934, είναι μερικές ενδεικτικές περιπτώσεις ανοιχτής εχθρότητας.

Η ίδρυση των ελληνικών κοινοτήτων και ο πρωταγωνιστικός ρόλος στις πρώτες δεκαετίες της ζωής τους των Ελλήνων επιχειρηματιών, δεν στόχευε απλώς στη διατήρηση της πολιτισμικής ταυτότητας των μεταναστών, στόχευε και στην πολιτισμική τους πειθαρχία, δηλαδή στην προώθηση του μοντέλου του καλού, συνεργάσιμου, νομοταγούς, υποτακτικού και μη διαμαρτυρόμενου προς την κυρίαρχη Βρετανοαυστραλία Έλληνα μετανάστη. Αυτήν τη θέση την υποστήριζαν οι εφημερίδες, η εκκλησία και οι κοινοτάρχες των Ελλήνων μεταναστών, όπως μας πληροφορούν οι Νικολακοπούλου & Βασιλακόπουλος.

Σημαντική στροφή στον τρόπο με τον οποίο προσλάμβανε μια προοδευτική και μειοψηφική μερίδα της λευκής Βρετανοαυστραλίας τους αυτόχθονες-ιθαγενείς και τους νοτιοευρωπαίους μετανάστες, συμπεριλαμβανομένων και των Ελλήνων, με τελικό αποτέλεσμα την πλήρη αποδοχή τους, αποτέλεσε η δράση των μελών του κομμουνιστικού κόμματος της Αυστραλίας (ΚΚΑ), που ενσωμάτωσε κατά τους συγγραφείς του βιβλίου «Υποτέλεια και Ελευθερία», οργανικά στις δυνάμεις του και στη δράση του στην ευρύτερη κοινωνία και τους Έλληνες αριστερούς (ελληνικός πυρήνας του ΚΚΑ στο Σίδνεϋ υπήρχε ήδη από το 1925).

Στο όνομα της σοσιαλιστικής αλληλεγγύης, της ισοπολιτείας και της ισονομίας ιθαγενών και νοτιοευρωπαίων μεταναστών, η ιδιότητα του Αυστραλού πολίτη παύει σταδιακά να είναι το αποκλειστικό προνόμιο των λευκών Βρετανοαυστραλών.

Στη ριζοσπαστικοποίηση των Ελλήνων μεταναστών της Αυστραλίας, στην προοδευτική, στη συλλογική, στη διεκδικητική στροφή της ελληνικής ομογένειας, εντός και εκτός των ορίων της, συνέβαλαν τα μέγιστα οι ελληνικοί εργατικοί σύνδεσμοι και τα «παρακλάδια τους» (οργανώσεις νεολαίας, γυναικών, άθλησης κ.ά), που ιδρύθηκαν από το 1935 («Δημόκριτος»-Μελβούρνη) και μετά σε πολλές μεγαλουπόλεις της Αυστραλίας.

Τα μεταπολεμικά χρόνια της χειραφέτησης

Μεταπολεμικά, η εμπειρία του Β' παγκοσμίου πολέμου, οι συμμαχικές σχέσεις Αυστραλίας και Ελλάδας και η ανάγκη για μαζικής μετανάστευση, έκανε πλέον ορατούς, σχεδόν σε κάθε σφαίρα της οικονομικής δραστηριότητας και κυρίως στο χώρο της ανειδίκευτης βιομηχανικής εργασίας, τους νεομετανάστες και τους Έλληνες.

Έτσι, η λευκή Βρετανοαυστραλία υποχρεώθηκε να αντιμετωπίσει τους Έλληνες:

Συλλογικά μιν, ως φυλετικά και πολιτισμικά ξένους, σε σχέση με την κυρίαρχη εθνικότητα, Ατομικά δε, ως πολιτικές, οικονομικές και νομικές μονάδες που ανήκαν πια στην ευρύτερη κοινωνία της.

Ο φιλελεύθερος και μεταρρυθμιστικός μεταπολεμικός ουμανισμός, που στην Αυστραλία είχε ως κύριο θεσμικό πολιτικό εκφραστή του το Εργατικό Κόμμα της χώρας βοήθησε στην αλλαγή παραδείγματος.

Πρωτίστως όμως, αυτό που βοήθησε σημαντικά, ήταν η δράση αριστερών πολιτών, συνδικάτων, οργανώσεων, μεταναστών και ιθαγενών, με πρωταγωνιστικό πάντα το ρόλο των Ελλήνων αριστερών (είτε ως πολιτικοποιημένα και οργανωμένα άτομα σε κόμματα και συνδικάτα της ευρύτερης κοινωνίας, είτε ως βασικών «παικτών» σε προοδευτικές μεταναστευτικές και διεκδικητικές συμμαχίες ανάμεσα σε μέλη της ελληνικής, της ιταλικής

A Greek Orthodox priest applies mortar to the foundation stone of St.Theodore's Greek Orthodox Church in Townsville on 16 March, 1947

The Greek Ball at Newcastle City Hall, New Year's Eve, 1985. The committee of the Greek Orthodox Youth of Newcastle with Rector Father Nicholas

και της εβραϊκής κοινότητας-αριστεράς κ.ά, είτε οργανωμένους σε παροικιακούς φορείς -«εργατικούς συνδέσμους», «κοινοτίτες», ΜΜΕ κ.ά. Έτσι επαναποθετήθηκαν στη δημόσια σφαίρα οι νεομετανάστες, και οι αυτόχθονες, ως ισότιμοι μειονεκτούντες πολίτες.

Οι πολίτες αυτοί, χρειάζονταν τη συνδρομή ενός κράτους δικαίου για να απολαύσουν τα αγαθά που απολάμβαναν από συστάσεως της λευκής Αυστραλίας η κυρίαρχη αριθμητικά, κοινωνικά, πολιτικά, οικονομικά και πολιτισμικά βρετανοαυστραλιανή ομάδα.

Το κράτος υιοθέτησε στις αρχές της δεκαετίας του 1970 μέχρι και τα μέσα του 1990, όταν ξεπρόβαλε ο νεοσυντηρητισμός, τις αρχές του φιλελεύθερου πολυεθνισμού-πολυπολιτισμού, και αυτοπροβλήθηκε ως ο ουδέτερος εγγυητής των εκπαιδευτικών, πολιτισμικών, εργασιακών κ.ά. δικαιωμάτων των νεομετανατών, χωρίς ποτέ να απεμπολήσει τα λευκά Βρετανοαυστραλιανά χαρακτηριστικά του.

Η ατομοκεντρική ισοπολιτεία και ισονομία των νο-

τιοευρωπαίων μεταναστών και των Ελλήνων, σύμφωνα με τους Νικολακοπούλου & Βασιλακόπουλο, οδήγησε τελικά στην ενσωμάτωσή τους στον κορμό της λευκής Βρετανοαυστραλίας, απενοχοποιώντας ταυτόχρονα τους κυρίαρχους λευκούς από το βάρος της κατάκτησης και του αποκλεισμού των ιθαγενών, μια και αυτοί είναι η μόνη, η δοκιμασμένη η κυρίαρχη ομάδα που μπορεί να διασφαλίσει την εθνική συνοχή της χώρας.

Τις τελευταίες δεκαετίες πάντως, η συλλογική ενδοπαροικιακή ζωή και δράση έχει χάσει πλέον την ιστορική της βαρύτητα και τη δυνατότητα να συνδιαμορφώνει τις τύχες της ευρύτερης κοινωνίας. Κατά αυτήν την έννοια, ο Έλληνας μετανάστης εξακολουθεί να παραμένει, σύμφωνα με τους συγγραφείς, αιώνια ξένος, την ίδια στιγμή που νέες μεταναστευτικές κοινότητες (π.χ. μουσουλμάνοι) αντιμετωπίζονται καχύποπτα από την κυρίαρχη εθνικότητα ως οι εν δυνάμει επικίνδυνοι, ανατρεπτικοί νέοι «αιώνια ξένοι».